



فقدان گفتگو بین نسلها به درگیری و گسست فرهنگی منجر می شود/ با فرافکنی نمی توانیم مسائل داخلی خود را حل کنیم

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی عدم فهم نسلها را بدترین پیامد گسست فرهنگی و منجر به درگیری و تنش در جامعه خواند و گفت: از مهمترین راهکارهای جلوگیری از ایجاد گسست فرهنگی، باز گذاشتن راه گفتگو بین نسل گذشته و نسل جدید است.

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی عدم فهم نسلها را بدترین پیامد گسست فرهنگی و منجر به درگیری و تنش در جامعه خواند و گفت: از مهمترین راهکارهای جلوگیری از ایجاد گسست فرهنگی، باز گذاشتن راه گفتگو بین نسل گذشته و نسل جدید است. حجت الاسلام سیدمحمد سادات منصوری رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی در پاسخ به این سؤال که آیا ما با شکاف و گسست فرهنگی در جامعه روبرو هستیم و یا با پیوستگی فرهنگی؟ به خبرنگار مهر گفت: منظور از گسست فرهنگی شاید به این معنا باشد که نسل جوان که می خواهد عهده دار کارهای اجتماعی شود، اینها با گذشته فرهنگی خود فاصله معناداری گرفته اند. به این معنا که برخی از هنجارهای گذشته را بر نمی تابند و از آن فاصله دارند که البته سنجش این مسئله در جامعه ایران نیاز به کار آماری دارد و برخی از پژوهشهایی که از سوی وزارت فرهنگ و یا سازمان تبلیغات اسلامی صورت گرفته است، این گسست فرهنگی را نشان نمی دهد. اما ممکن است برخی از مشاهدات ما خلاف این پژوهشها را نشان دهد ولی اقل مسئله این است که ما باید همواره این نگرانی را داشته باشیم که مبادا نسل آینده ساز کشور که نیروهای کارآمد و فعال ما هستند با فرهنگ گذشته احساس بیگانگی کنند و خود به خود این احساس بیگانگی بسیاری از مسائل را در پی خواهد داشت.

وی تأکید کرد: البته من هنوز معتقد نیستم که در ایران ما با گسست فرهنگی روبرو هستیم اما همواره این ترس و نگرانی در همه جوامع وجود دارد و شاید برخی جوامع اصل صورت مسئله را حذف می کنند اما ما که فرهنگ و ریشه های فرهنگیمان برای ما اهمیت دارد نمی توانیم آن را به کناری نهمیم و لازم است نسبت به آن برنامه ریزی جامعی داشته باشیم.

این فعال حوزه فرهنگی یادآور شد: چون جامعه ما دینی و حکومتان دینی است وقتی از گسست فرهنگی و یا مسائل فرهنگی صحبت می شود تجلیگاه های فرهنگ دینی و مذهبی بیشتر مراد است، خب اگر این برداشت درست باشد باید این مسئله را بررسی کنیم و تمام تلاش خود را بکنیم که نسل به نسل فرهنگ دینی را به روز کرده و آن را مطابق مذاق نسل جوان بیان کنیم و در این مسیر فرهنگ را به درستی به نسلهای آینده برسانیم.

حجت الاسلام سادات منصوری افزود: یک مسائل روبنایی مثل انجام برخی از فرایض، و یا برخی از رفتارهای ظاهری دینی، در دین و مذهب مطرح است. اما دین و مذهب یک عمقی دارد که مسائل اعتقادی است که ریشه و پایه دین است و در کنار آن یکسری رفتارهای اخلاقی هم هست که ما باید سعی کنیم آن رفتارهای اخلاقی و اخلاق اسلامی و اخلاق مذهبی را در جامعه نهادینه کنیم. یعنی آموزشهای صحیحی به مردم بدهیم که مطابق دین در هر مرحله ای رفتار کنند. البته این آموزش با حرف و سخن و ساخت فیلم و نوشتن کتاب صرفا امکان ندارد بلکه تنها راحش عمل است. یعنی مردم از مایی که از متولیان دین و حکومت هستیم (چون حکومتان دینی است) اگر واقعا از ما اخلاق اسلامی ببینند و مثلا اگر ببینند در برخوردهای سیاسی، آبروی یکدیگر را نمی بریم و واقعا در برخوردهایمان اسلامی عمل می کنیم و اگر ببینند خودمان اهل دروغ و حيله گری و هر آن چیزی که در همه جوامع زشت است را از ما نبینند، خود به خود این اخلاق در جامعه نهادینه می شود اما اگر ببینند، ما برعکس آنچه می گوئیم، عمل کنیم آن وقت تصورشان این می شود که لابد ما داریم از این حرفها سوء استفاده می کنیم تا چهار روز متاع دنیا را حفظ کنیم،

وی تأکید کرد: پس اگر اینگونه شد آنگاه نتیجه برعکس می شود. قرآن در این زمینه می فرماید: کونوا دعاة الناس بغير السننکم. نگاه اصلی مردم به رفتار است به ویژه نگاهشان به رفتار مسئولین و آنهایی که مدعیان مبانی دینی در جامعه هستند، لذا همه چیز را نباید گردن ماهواره و فیلم و اینترنت و ... بیندازیم و با فرافکنی نمی توانیم مسائل داخلی خود را حل کنیم و حداقل آن چیزهایی که دست خودمان هست را رعایت کنیم و طوری انسانها را بیروانیم که با وجود هجمه های فرهنگی مردم در برابر آن واکنش نبینند. بنابراین رفتار ما چه روحانیون و چه سیاستمداران و چه وعظ و... باید به گونه ای باشد که با گفتارهایمان هماهنگ باشد، و الا اگر این ناهماهنگی وجود داشته باشد قطعاً اخلاقشان آنطور که اسلام می پسندد نخواهد بود.

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی سازمان تبلیغات اسلامی تصریح کرد: اگر خدای نکرده گسست فرهنگی در جامعه ما اتفاق بیفتد اولین پیامد آن، عدم فهم حرف یکدیگر است و نسل جدید و قدیم اصلا حرف یکدیگر را نمی فهمند چون هر کدام در یک فضای فکری و فرهنگی جداگانه سیر می کنند و نتیجه این عدم فهم، درگیری و تنش داخلی در جامعه خواهد شد. این عدم فهم حرف یکدیگر به این صورت است که الفاظ یکسانی هم به کار می برند اما از همین الفاظ یکسان، مفاهیم خیلی متفاوت درک می شود.

وی گفت: یکی از مهمترین راهکارهای جلوگیری از ایجاد گسست فرهنگی، باز گذاشتن راه گفتگو بین نسل گذشته و نسل جدید است. تا نسل جدید، حرف نسل گذشته را می فهمد و بالعکس، اجازه حرف زدن به یکدیگر بدهیم و پیش از اینکه کار به درگیری برسد، به نقد همدیگر بپردازیم، این فهم طرفین امکان گفتگوی فرهنگی را فراهم می کند و وقتی گفتگو حاصل شد، به برابری می رسیم که هر دو نسل جدید و قدیم از آن راضی هستند.

سادات منصوری در پایان تأکید کرد: اجازه بیان و گفتگوی فرهنگی بین دو نسل مانع گسست فرهنگی می شود. یعنی آزاد گذاشتن در نقد مسائل فرهنگی بدون هیچ نگرانی و یا خودسانسوری، بسیار راه گشا خواهد بود. البته این مسائل باید با برنامه ریزی و با دقت انجام شود چون هر جامعه ای یک حدی دارد و اگر از آن حد فراتر رود قابل جلوگیری نیست و باید در محدوده خود اجازه بحث و گفتگو داشته باشیم. امکان بیان نظرات مخالف و موافق، از آن کج فهمی ها و ناهمپی ها نسبت به یکدیگر به شدت می کاهد و جلوی درگیری های بعدی را می گیرد. یعنی ما برای اینکه هزینه های هنگفت بعدی را ندهیم- که بر اثر گسست نسلها به وجود می آید- باید یک مقدار هزینه کنیم و منظورم هزینه مالی هم نیست بلکه از خود هزینه کنیم و بگذاریم مخالفان ما و آن کسانی که در جامعه خودمان، فرهنگ ما را نمی پسندند، حرف بزنند و پاسخ فرهنگی مناسب بشنوند اگر اینگونه شد آنگاه کمی همدیگر را می فهمیم و در اینصورت یک برابری از گفتگوهای متقابل بدست می آید که بسیار به نفع طرفین خواهد بود.